

Poštnina plačana v gotovini

Cena 2 Din

DRAMA

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI 1930/31

Slehernik

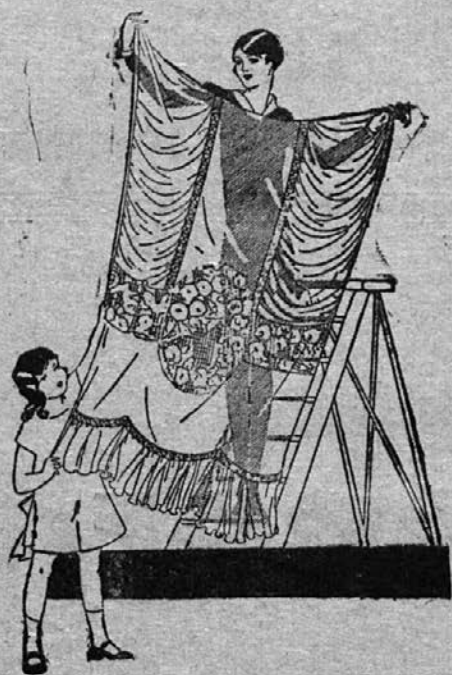
Premijera 26. aprila 1931

IZHAJA ZA VSAKO PREMIJERO

UREDNIK: FR. LIPAH

KRASNĚ ZAVESE

v zalogi tvrdke

A. & E. Skabernè, Ljubljana

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Izhaja za vsako premijero

Premijera 26. aprila 1931

Ost: Par besed o „Sleherniku“

Tudi Hugo von Hofmannsthal ni napisal »Slehernika«. Na naslovni strani »Jedermanna« stoji napisano: »Das Spiel vom Sterben des reichen Mannes erneut von H. v. H.« Tisto, kar pové Hofmannsthal uvodoma o postanku »Jedermanna«, se mi zdi tako izčrpno, da hočem navesti:

O nemških pravljicah trdijo, da so brez avtorja. Po ustnem izročilu so prehajale iz roda v rod, dokler jih nista končno ob času, ko je grozila nevarnost, da zapadejo pozabljenju ali povišbi, zapisala dva moža. — Taka pravljica je zgodba o Sleherniku, ki je poklican pred božji sod. V srednjem veku so jo pripovedovali marsikje v raznih oblikah; potem jo je povedal neki Anglež iz petnajstega stoletja na tak način, da je spravil posamezne osebe žive na oder, dodelil vsaki odgovarjajoče govore in vso zgodbo razdelil na posamezne like. Sledil mu je neki Nizozemec, temu spet pismoučeni Nemci, ki so se posluževali v to svrhu latinščine ali grščine. Na podlagi enega takih tekstov je napisal Hans Sachs svojo komedijo o umiranju bogatina. — Vse to pisano pa ni imenovati last nemškega ljudstva, temveč je samo v skrinjah učenjakov. — Iz tega razloga je storjen ta poizkus, zapisati iznova z vso skromnostjo to zgodbo, ki je last vseh časov in veljavna za vsakogar. Morda je to poslednjič, morda se bo moralo kasneje od možaka neke bodoče dobe zgoditi spet. — Tako Hofmannsthal o nemškem »Jedermannu«.

*

Slovenskemu »Sleherniku« je oče, vreden Hofmannsthalov drug — Oton Župančič. Morda bo že deset let od tedaj, ko sva sedela v kavarni in govorila o misterijah, o Calderonu in pa-sijonskih igrah. — Da bi bilo dobro, sva rekla, da so vredne stvari, sva rekla in da je treba dobrega prevajalca. Lani avgusta meseca me je pa Župančič presenetil. Dejal je: Ga že imam »Jedermanna« in imenoval se bo »Vsak sleherni«. Kasneje ga je prekrstil v »Slehernika«. — Drugič pa me je presenetil, ko sem dobil tekst. To ni samo prevod, to je dramaturgična predeleva, vsa sijajna.

*

»Slehernik« je religiozna drama. Religiozna v strogo katoliškem smislu, čeprav si to témo osvoji lahko vsaka religija. — Saj religija je bila in bo ostala eden namočnejših socioloških faktorjev teatra. Religija je mati teatra, kajti iz obredov, rituala se je teater rodil. — Posebno danes, ko teka svet v ritmu motorjev, v blaznih naglicah, v nečuvenih rekordih, smo mi ljudje vezani na naš »današnji dan« in vse, kar je bilo in kar še bó, nas skoroda ne zanima. Ako nas pa zanima, nas zanima samo zategadelj, ker si obetamo lažje kariere, glajše dosege ciljev, efektnejšega nastopa v življenje... Ako je plačano to z neznačajnostjo, nas to ne briga, kajti mi o tem ne premišljamo. Čemu... Življenje teče, voda gré...

V redu in prav je, ako strpi v nas »Slehernik«, ker sleherni ima od gospoda Boga napisan ukaz in sodbo... Morda je s tem storjeno dobro delo. — Morda.

*

Morda! Eno vem za gotovo. Od »Slehernika«, za katerega so pričele skušnje baš ob Velikem tednu, smo bili vsi očiščeni. — Še več... V temnih vrstah nerazsvetljenega parterja, med vajami, sem videl marsikatero solzo, katera je utekla očesu, morda neprosto voljno — a utekla je...

*

Gledališče ima svoj praznik — drama svoj posebni... Vi, Sleherniki, ste pa povabljeni...

Gledališče v sedanjosti in v bodočnosti

(Dalje in konec.)

Pričujoči izvleček je 2. nadaljevanje študije o vzrokih gledališke krize, kakor jo obravnava dunajski gledališki strokovnjak in kritik Ernest Lothar. Prevod prvega dela smo objavili v zadnji številki našega lista (gl. »Gledališki list«, Drama, sezona 1930/31, šte. 14., z dne 29. marca 1931). V prvem delu analizira pisatelj sodobno gledališče in ugotavlja: 1.) da je današnje dramsko gledališče, gledališče igralcev in režiserjev in da vpliva ta položaj neugodno na duševno situacijo sodobnega gledališča, in 2.) da je igralsko in režisersko gledališče postalo gledališče zvezdnikov ter da radi tega trpi ansambelsko gledališče pa tudi gledališko gospodarstvo. To pot prihajamo k tretji in četrti — zadnji — točki obravnave, prihodnjic pa bomo objavili zaključek.

(Op. uredn.)

Tretjič: Če je postalo gledališče v rokah takih uzurpatorjev, katerim je gaža važnejša nego duh, zadeva slučajnostne špekulacije, so gledališki vodje ponižali duha na bolj ali manj razvpito modno blago. Med vodstvom modne trgovine in takega odra komaj še zasledimo kakšno razliko. Iste poslovne manire,

isti poslovni triki! O priliki uprizoritve Maughamove »The constant wife« je nekdo plakatil tole reklamno vprašanje: »Ali se Vam zdi, da je Konstanca ravnala prav?«; mož si je pač mislil: zakaj pa ne bi moglo to usodno vprašanje vplivati prav tako reklamno, kakor vpliva vprašanje: »Ali si čistite zobe s Pebecco kremo?« Zakaj pa naj bi tega tudi ne storil, saj je pravzaprav oboje naprodaj? Ali je mogoče dognati razliko med trgovsko ponudbo za nove ovratnike in med reklamo za gledališko predstavo, ko pa črpata trgovec in direktor svoj reklamni besedni zaklad iz istega slovarja trgovskih potnikov? Razlika je le v tem, da ima dobavitelj ovratnikov pošteno vero, da prodaja le ovratnike pa nič drugega, medtem ko skrivajo gledališki podjetniki pod plaščem umetnosti svoje čisto trgovske interese. Ti slednji trdijo, da nudijo publiki le to, kar publika zahteva, da pa imajo v sreih pravo, sramežljivo umetnost! Če poslušamo take krasnoslovce, ki nihajo med kupčijo in nagnjenjem, se zdi, da bi najraje odstavili z repertoarja konjunkturno blago in je nadomestili s Klavigom. To se tudi včasih zgodi. Ne smemo pa pozabiti, da ni Klavigo med smetmi in v šmirantski atmosferi nikakršen čin, temveč edino drznost in greh zoper duha. Zadeva ostane takale: Tile gledališki mešetarji vodijo odre — in v tem je višek vsega zla — le kot komercialna podjetja in nič drugega. Dandanes je notorično, da so številni gledališki ravnatelji poslovodje d. d. z o. z. in da so celo v tem svojstvu oblastno protokolirani. Poslovodje takih d. d. z o. z. smatrajo za svojo edino dolžnost, da polnijo blagajno, ne pa, da nudijo umetnost. Oni vodijo in dajejo publiki umetnost kot trgovsko blago.

Pri tem se seveda sklicujejo na dvoje opravičil: na to, da ustrezajo trenutnim željam publike, in na to, da so upravičeni v dobi gledališke krize podvzemati razne zasilne korake. Kar se tiče publike, je stvar taka: ta circulus vitiosus je razdelil vloge tako, da je igralec upnik, direktor trgovec, avtor producent, publika pa konzument in povrhu še obtoženec. Publika je vsega kriva!, kričijo. Toda ta publika, ki je po izjavah direktorjev, gledališču tako sovražna in zahteva z vso vehemenco na odru šmiro, ista publika zahteva v javnih knjižnicah pesnike in filozofe. O priliki neke ankete, o tem, kaj ljudje čitajo, sem si privoščil, da sem zbral nekaj takih statističnih podatkov. Izkazalo se je, da poseča javne knjižnice 43—45% ljudi srednjega stanu in 56·2% delavskega sloja. Prišlo je tudi na dan, da si izposojajo ti bravci, reci in piši, do 80% takozvanega »težkega štiva«, to je: znanstveno in filozofsko literaturo ter najboljša leposlovna dela. Ko bi o tem obširneje razpravljaj, bi izgubljal le čas. Vsakdo pač pozna, da ostanem pri umetnosti, število naklad »Zauberberga«, »Slučaja Mauricius«, »Seržanta Griše« itd. (da o vojni in memoarni literaturi niti ne govorim). Oni se bodo seveda sklicevali: to so pač bralci. In da se izognem tem opazkam, sem skušal zbrati statistične podatke o gleda-

liških predstavah zadnjih let v Berlinu in na Dunaju. V sezoni 1924/25 so imele največje materijalne uspehe te-le predstave: Shaw s »Sv. Ivano« in »Cesarjem iz Amerike«; Bruckner z »Zločinci« (zdaj z — »Elizabeto Angleško«); Galsworthy z »Družbo«; Langer s »Periferijo«; Hofmannsthal z »Der Schwierige«; Zuckmayer z »Veselim vinogradom« in »Schniderhanesom«; Sherriff s »Koncem poti«; Schnitzler s »Profesorjem Bernhardijem«; Bourdet z »Ujetnikom«; Pirandello s »Šestimi osebami«; Georg Kaiser s »Kolportažo«; Wolfgang Goetz z »Neidhartom von Gneisenau«; Jaroslav Hašek z »Dobrim vojakom Švejkom« in Molnar s tremi komedijami. Vse to so bili (in so še) ogromni gmotni uspehi. V dunajskem Burgtheatru je skozi eno celo sezono vlekel in polnil blagajno Goethejev »Faust«. In če pogledate poleg tega še programe ljudskih odrov, se boste prepričali, koliko je neresnice na trditvi, da daje nemška publika prednost šundu.

Trditev, da kriza obstoji in da se veča, je točna. Vendar pa je s to stvarjo drugače, kakor si mislijo teatrski ljudje in jo zlorablajo. Kriza gledališča je specialna kriza, ki zadeva gledališče le v duhovnem oziru, v tistem namreč, ki sem ga pravkar skušal pojasniti. V nasprotju s tem je popolnoma zmotno utemeljevati gledališko krizo z gospodarskimi argumenti. Ni dvoma, da gospodarska gledališka kriza res obstoji, in da je dan za dnem težja! Ta kriza pa je le vsporeden pojav splošne mednarodne krize lastnine in dela. Naravnost smešno bi bilo, ko bi bilo gledališče pri tem izvzeto. Nikomur pa še ni prišlo na um, da bi izvajal iz svetovnoznane krize pavalne industrije posledico, da bi ustavil produkcijo pavole ali pa da bi celo hotel s sistematičnim poslabšanjem izdelkov krizo odvrniti. Res je, da so morali nekatere obrate začasno ali trajno ustaviti, zato so pa druga podjetja svojo produkcijo potrojila. Logika gledaliških podjetnikov pa je vsa drugačna. Ne samo, da delajo, kakor da so gospodarske eksistenčne težkoče le začasne, temveč izvajajo iz tega sklep, da je mogoče krizo zabraniti s pomočjo slabše produkcije. Nesmisel leži torej na dlani! In še nečesa ne smemo pozabiti: Ni namreč res, da pomen gledališča pada in da pada njegova privlačnost! Upam si trditi celo nasprotno, da ni nobena prejšnja doba polagala na gledališče take važnosti, da celo pretirane važnosti! Nikoli ne bi bilo mogoče slaviti gledališkega suverena tako, kot slavi svet danes Maksa Reinhardta. Naš čas pretirava celo pomen igralca. Celó pomen režiserja in gledališkega direktorja. Vse, kar je okrog gledališča, je važno, izvzet je le avtor: in v tem je specialna kriza gledališča.

Četrtič: Če dolžijo ljudje gospodarsko krizo, se odtezajo odgovornosti za duševno zanemarjenje in zvrčajo vso krivdo na pojav zvočnega filma. Od nekdanj je že opravičeval trgovec svoje namene s slabo kupčijo, sedaj pa se je hipoma pojavila konkurenca, ki je v resnici grozila, da se bodo tožbe ures-

ničile. Oglejmo si torej dejstva. Odkar obstoji nemi film, so tožili podjetniki o konkurenci; odkar pa se je uveljavil zvočni film, se konkurenca v resnici opaža. Nemi film (ne glede na druge bistvene razlike) ni bil glede na njegov molk nikoli nevaren konkurent gledališču. Zvočni film pa je posegel tja, kjer je doslej gledališče neomejeno vladalo. Filmski igravec je potisnjen v ozadje, nadomestil ga je gledališki igravec in po gledaliških principih sestavljen ansambel. Ali je sploh dosegljiv tak učinek ansambla v zvočnem filmu? Ni treba, da je človek veren oboževalec mehanično-tehničnega dela, da mora včasih priznati prednost nekaterim zvočnim filmom pred gledališčem. Pritožbe se tičejo navadno snovi ali pa tehničnih pomanjkljivosti, ki pa jih bo prej ali slej premagal nov popolnejši plastični film. Nikakor pa ne more kritika do živega igri. V tem oziru ne pozna zvočni film nikakršnih omejitev. Da se povrnemo spet h krizi gledališča. Prav zvočni film je to krizo popolnoma razkrinkal. Če bi bila namreč gospodarska depresija kriva, da se ljudje ne tarejo pred gledališko blagajno, potem se tudi isti ljudje ne bi trli pred kinematografi. Publika torej ima denar, a ga raje nosi v kino kot v gledališče. Vprašanje: zakaj torej raje v kino kot v teater? je eksistenčno vprašanje gledališča. Pri tem je treba seveda upoštevati lažjo dostopnost filma in sorazmerno nižje cene. A če bi bil vzrok samo v tem, kakor mnogi trdijo, ali pa le na tehnični senzaciji, potem bi morali tudi manj posrečeni zvočni filmi imeti vedno dovolj publike. To pa se ne dogaja; s številkami bi mogel dokazati, da je poset takih filmov škandalozen. Ali torej poseča publika raje kino kot gledališče? Da, toda le tedaj, če je film boljši kot gledališče. Eksistenčno vprašanje se dvigne na višjo ploskev in postane vprašanje kvalitete. Kvaliteta je najboljša reklama za zvočni film, in sicer igralska kvaliteta. Zdaj pa se dogodi nekaj neverjetnega. Mesto, da bi uvideli, da združujejo tehnične pridobitve zvočnega filma (ki se tem bolj približuje učinku gledališča, čim boljši so igralci) gledalce v veliko edinico; mesto da bi uvideli, da imajo ti igralci priliko videti povsod in kolikorkrat hočejo velike igralske in scenične kreacije ter da imajo možnost primerjati povprečne kreacije gledališča, je gledališče slepo in se spušča v konkurenčni boj tam, kjer je najmanj izgledov na uspeh: na brezpomembnem objektu, pa še sredstva so neprimerna. Ta objekt so lahka veseloigra in igralci, ki ne morejo vzdržati standarda zvočnega filma. Potem se pa pritožujejo gospodje direktorji, če si privoščijo publika, kadar se hoče razveseljovati za manjši denar, zvočni film, mesto dražje in slabše gledališče! V takih okoliščinah mora vplivati zvočni film na gledališče (če je slabo) naravnost porazno, kajti slabo in povprečno gledališče se poleg zvočnega filma, ali celo proti njemu, ne bo moglo nikoli uveljaviti. S to bridko usodo se morajo sedaj boriti še nekatera malomestna gledališča, in to deloma po zaslugi starih šušmar-

skih grehov. Časi, ko so igrali še »Pri treh mladenkah« ali »Logarjevo Kristo«, so za vedno minili. Gledališče, ki je komaj še ustrezalo, se je preživel, in dasi je to tragično zlasti za tiste, ki so gmotno prizadeti, more koristiti le eksistenci pravega gledališča. Zakaj, gospoda, pravemu gledališču ne more niti najmanj škodovati vse vzdihovanje o krizah in vsa panika, ki jo je povzročil zvočni film. Njegov obstoj in bodočnost je v kvaliteti!

Drobiz

Dramatik Rothschild.

Pozornica Champs Elysées v Parizu igra trodejanko »Le grand patron«, ki jo je spisal André Pascal, s pravim imenom Henri de Rothschild. Doslej je objavil že več igrokazov, od katerih imata trajno vrednost »Le caducée« (Merkurjeva palica, simbol trgovine) in »Crésus«. Nova drama, tehnično spretna, zajema snov iz najnovejše kronike. Razni finančni polomi so očitvidno navdahnili avtorja... Slavni pariški kirurg Volnus živi le za svojo znanost. Svetovljanska spletkarica ga porine v varave delniške družbe in učenjak, ki ne razume trgovskih opravil, podpisuje njej na ljubo razne listine. Nazadnje pride v nevarnost, da bi ga zaprli kot sleparja, če ne plača 750.000 frankov v konkurzno imovino. Kot »bog z letalnega stroja« se pojavi Noblova nagrada, ki jo sloviti znanstvenik prejme v zadnjem trenutku ter z njo popravi svoje prejšnje budalosti. Delo je odrsko zelo učinkovito. Da ni pisec Rothschild, bi ga pač šteli med najboljše sodobne odrske rokohitree v Parizu. Zamerijo mu menda še to, da je razpisal leta 1921. slovstveno nagrado za roman in mu jo je njegov odbor podelil za roman »Španski grande«.

Le prof' d' anglais

je naslov veseli trodejanki, ki jo je spisal Régis Gignoux in se zdaj vprizarja tudi v Pragi. Srčkana, podjetna ženska hoče svojega malce fantastičnega moža, pomožnega učitelja v zasebni šoli, v morskem kopališču razglasiti za uglednega profesorja angleške filologije, da bi se potem še sama uvedla v »boljšo« družbo. Radi tega se rodi polno zmed in nesporazumov, vsa tri dejanja so kar poplavljeni z duhovitimi domisleki, tako da se že v drugem dejanju zdi preveč dobrega.

Jean Giraudoux,

čigar »Amphytrion 38« se uspešno igra v Berlinu in se bo kmalu v Pragi predstavil tudi češkemu občinstvu, se je nasproti nekemu novinarju izrazil o nemškem in francoskem teatru. Med svojo študijsko dobo je v Monakovem videl dosti nemških komadov in vzljubil nemško odrsko umetnost: »Kleist in Hebbel sta se me močno dojmila. Ko sem se vrnil na Fran-

cosko, sem pogrešal sličnega teatra, kajti pri nas ima pozornica čisto drugačne naloge... Knjižno občinstvo v Parizu ni številno, pač pa je odločilno, zgolj ta publika prisoja pomen kakemu umotvoru.« Giraudoux je nadalje z obžalovanjem ugotovil, da so klasični igrokazi domala izginili s sporeda nemških odrov.

A. D.

Šekspirova modrost.

Šekspirovi junaki rabijo strup ali jeklo v dosego svoje častihlepnosti. Nihče ni lepše od Šekspira opisal teh silovitih oseb v njih srepi in tenkoumni veličini. Zavzemajo visoko mesto v tragičnem gledališču, kjer radi njih in okoli njih obilo teče kri. Kolikrat se razlegne nalik turobnemu odmevu: »He stabs him«, zabode ga! In zavesa pade na nakopičene mrličje.

Te žrtve gleda Šekspir z nekakšno stoično grozo. Človek je še vedno človeku volk. Še vedno živimo v ozračju železne dobe. Ali pa naj se človeštvo zategadelj odpove plemenitemu snu o zlatem veku, o modrostnem idealu, ki je lep, akoprav neuresničljiv? Ta ideal skuša opredeliti René Berthelot v knjigi *La Sagesse de Shakespeare et de Goethe* (1930). Šekspirov vzor je pesniški in pastirski, zasenčen z virgilskimi in florentinskimi izročili, ki potekajo iz davnine in renesance. Očrtal ga je v svojih igrokazih, v izgubljenih ljubavnih težavah in v *Snu kresne noči*, preden mu je dal najjačjega izraza v *Nevihti*. Do te višje modrosti pa se je povzpел šele potem, ko je gledal tragični svet: *Macbeth*, *Othello*, *Lear*, *Hamlet*...

Ta razvoj s svojimi napredovanji in nazadovanji prikazuje Berthelot v končni sijajni postavi Prosperovi. Z njim je modrijanova duša dospela do čistoče, spoznavši poprej bolestno blaznost strasti. Berthelotov spis nadalje razpravlja o Goethejevi modrosti ter evropski prosveti, ki je pač relativna, omahljiva, in nima nič podobnega z zlato dobo, idealom pesnikov in modrijanov.

Moskovska drama.

L. 1882. se je odpravil državni teaterski monopol. Tedaj se je otvorilo v Moskvi Korševo gledališče z Gogolovim »Revizorjem«. Njega zgodovinska vloga je bila v tem, da je otvarjalo Rusom okno v evropsko prosveto. Revolucija je spravila na dnevni red vprašanje o upravičenosti posameznih pozornic. Korševo gledališče se je pričelo nagibati v ideološke smeri. Uprizorili so se Büchnerjev »Danton«, Lunačarskega »Ključavničar in kancler«, nadalje Ernest Taller, Georg Kaiser, Hasenclever itd. Na mesto prejšnjih francoskih zabavnih glum je stopila jedka satira naših dni.

Daljnji razvoj je podržavljenje in prekrstitev v »Moskovsko dramsko pozorišče« l. 1926. Z uprizoritvijo Ostrovskega »Volkovi in ovce« je gledališče pokazalo družabno osnovo ruskega življenja v prejšnjem stoletju, to pa baš med njegovo krizo ob

postanku kapitalizma. Z Nikulinovim »Inženjerjem Mercem« je pozornica prvič našla izrazito tematiko sovjetske sodobnosti. Ta igrokaz se je trdno zasedel v raspored. Nato so predstavljali Libedinskega »Višine«, kjer se je prvokrat izrazil boj sodobnih družabnih skupin.

Pozornica, ki posveča dovolj pažnje najboljšim evropskim igrokazom, je med drugim priredila Pagnolovo »Močvirje«, npravstveno komedijo iz življenja francoskega povojnega meščanstva. Pričele so se tudi priprave za inscenacijo »Ciankalija«, dramo, s katero je Fr. Wolff vzdignil mnogo prahu v Nemčiji.

Kvadratura kroga.

Pozornica Atelier v Parizu z velikim uspehom igra Valentina Katajeva trodejanko z gorenjim naslovom. Hoté ali nehoté je to ostrá obsodba sovjetske vladavine. Tu vidiš, kako se živi v senci srpa in kladiva: kar se da neudobno. Stanovanjska stiska, ki razsaja v Moskvi, je prisilila dva mladca, Vasjo in Abrama, da si delita uborno čumnato, kjer stoji ena sama posteljica in široka klop. Oba sta se prejšnji dan poročila. Zakonske zveze se v Sovjetiji sklepajo brez posebnega preudarka, kar čez noč. Sedaj bosta čutila prenagljenost svojega koraka. Vsak nastani svojo družico v svojem kotu in takoj se preneha vsa pristrčnost med golimi štirimi stenami. »Meščanska« čuvstva jamejo kliti v tem krožku, prepojenem s komunizmom. Soba se razpolovi. Pojem svojine in domačega ognjišča se je zopet obudil. Ljubosumnost, ostanek preteklih časov, se tudi vseli v stanovanje. Skratka, vse se tako slabo odseda v tej izbici, da se oba para razdereta in se na svoje stroške na novo uredita. Vasja zapusti svojo zakonščico in vzame Abramovo, in narobe. S tem pa še ni rečeno, da se bo posledj položaj izboljšal.

Komedija je dokaj živahna. Pisec je pač hotel pokazati, da ima konservativni duh nekaj dobrega na sebi. Mesto te sveže, izvirne »Kvadrature kroga« je med najlepšimi človeškimi deli.

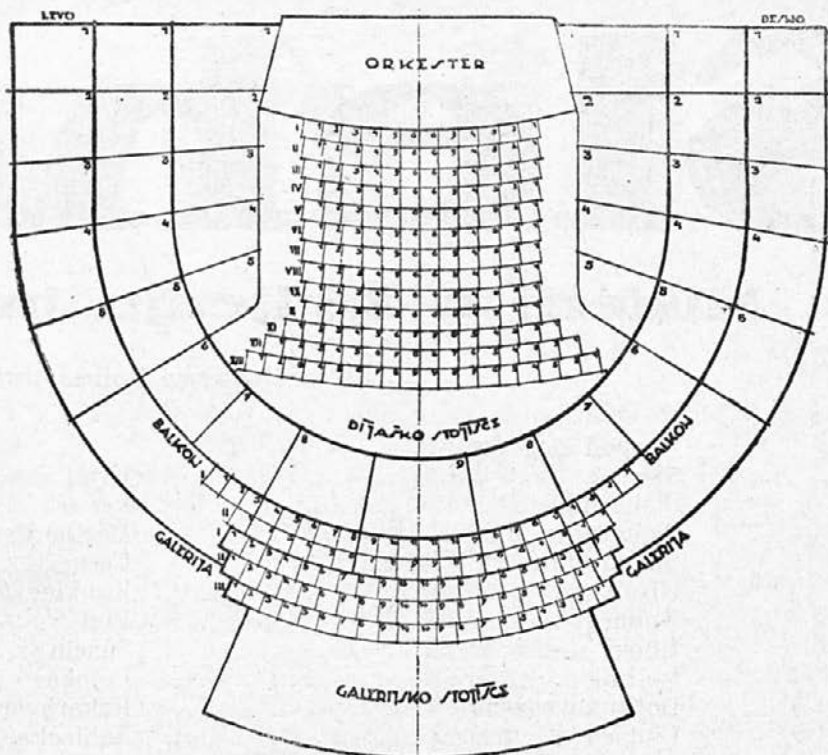
Rekordi.

V Parizu so ponovno nastopile inozemske glumske čete, ki so modernizirale n. pr. Racinove tragedije. Tako so v pretekli sezoni angleški igralci uprizorili Molièrovega »Žiantni meščan«, kjer g. Jourdain v današnjem suknjiču narekuje pisma tipkariči... Gledališče v Rigi pa je pravkar postavilo na oder za sodobnost prikrojeno Šekspirovo komedijo »Veliko hrupa za nič« pod naslovom »Ljubezen na nebojši« (nebojša = dreadnought, oklopni brot). Dejanje se ne vrši več na italijanskem gradu, temveč na bojni ladji. Za pravično oceno takih poskusov bi bilo treba početje — videti. D.

Lastnik in izdajatelj: Uprava Nar. gledališča v Ljubljani. Predstavnik: Oton Župančič. Urednik: Fr. Lipah. — Tiskarna Makso Hrovatin, vsi v Ljubljani.

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V DRAMI

POPRAVILO!

Pisalnih — Računskih strojev

JAMSTVO!

Prešernova ulica 44

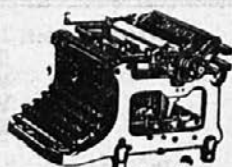
Telefon intr. 2636

Ivan Legat, Ljubljana

Samoprodaja najboljšega
pisalnega stroja

CONTINENTAL

(WANDERERWERKE)

Slehernik

Misterij o življenju in smrti bogatina Slehernika

Spisal Hugo von Hoffmannsthal, priredil za slovenski oder Oton Župančič.

Režiser: prof. O. Šest.

Gospod Bog	* * *
Smrt	Kralj
Slehernik	Levar
Slehernikova mati	Marija Vera
Slehernikov družnik	Cesar
Hišnik	Kaukler
Kuhar	Plut
Ubogí sosed	Sancin
Dolžnik	Potokar
Dolžnikova žena	Rakarjeva
Ljubica	Nablocka
Debeli nečak	Lipah

Suhi nečak	Daneš
Prva gospodična	Mira Danilova
Druga gospodična	Vida Juvanova
Tretja gospodična	Gabrijelčičeva
Prvi gost	Železnik
Drugi gost	Jermañ
Tretji gost	Bratina
Mamon	Skrbinšek
Dela	Šaričeva
Vera	Boltarjeva
Glasnik	Jermañ

Vojaki, sluge, otroci, paži, gospodične, gostje, angeli.

Odrsko glasbo skomponiral Einer Nilsen. Muzikalno vodstvo: kapelnik Niko Štritof.

Orkester muzike Slovenske divizije.

Občinstvo se napravi, da ne ploska.

Blagajna se odpre ob pol 8.

Začetek ob 8.

Konec okrog 10.

Parter: Sedeži I. vrste	Din 30
„ II. - IV. vrste	28
„ V. - VI. „	26
„ VII. - IX. „	24
„ X. - XI. „	22
Lože Lože v parterju	100
„ l. reda 1-5	100
„ „ 6-9	120

Lože: balkonske 1-4	Din 70
„ 5-6	75
Nadaljni ložni sedeži v parterju	20
„ „ l. redu „	25
„ „ balkonu „	15
Balkon: Sedeži I. vrste	22
„ II. „	18
„ III. „	16

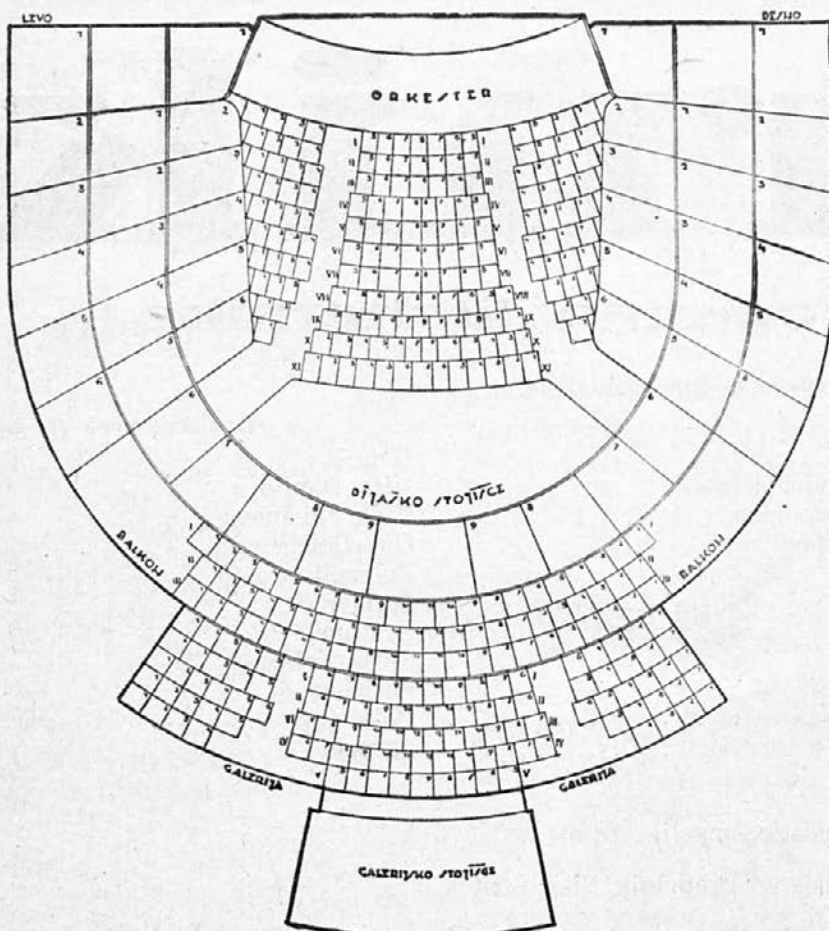
Galerija: Sedeži I. vrste	Din 14
„ II. „	12
„ III. „	10
„ IV. „	8
„ V. „	8
Stojišče	2
Dijaško stojišče	5

VSTOPNICE se dobivajo v predprodaji pri gledališki blagajni Narodnega gledališča od 10. do pol 1. in od 3. do 5. ure

O

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V OPERI

Prvi prostor

med najboljšimi in največnejšimi dnevnikami zavzema

LETO XVIII V Ljubljani, v torek 6. maja 1930

LETO XVIII V Ljubljani, v torek 6. maja 1930

6. MEY 1930 I. STANJA CENA 3 DIN

SLOVENEK

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Čitajo ga vsi in se vedno poslužujejo njegovih malih oglasov!

Priloga »Ilustrirani Slovenec« izhaja vsako nedeljo v 12. številki. Cena 3 din. Vsebuje 16 strani. Vrednost vsakega oglasa 1500. Za več informacij se obrnite na: Slovenski izdajatelj, Ljubljana, ul. Cankarjeva 10. Tel. 2111.

Uprava: Slovenski izdajatelj, Ljubljana, ul. Cankarjeva 10. Tel. 2111.

Redakcija: Slovenski izdajatelj, Ljubljana, ul. Cankarjeva 10. Tel. 2111.

Štampa: Slovenski izdajatelj, Ljubljana, ul. Cankarjeva 10. Tel. 2111.

Po gledališču sestanek v

KAVARNI „EMONA“

prvovrsten salonski in jazz orkester

V restavraciji dnevno

P L E S

Točna postrežba

Solidne cene

Delniška družba pivovarne

„UNION“

priporoča svoje izborno svetlo in črno pivo v sodčkih in steklenicah
Izdeluje tudi prvovrstni kvas in špirit

Brzjavni naslov: Pivovarna Union,
Ljubljana, Maribor

Telefon: Ljubljana št. 2310, 2311
Maribor št. 2023

LJUBLJANA - MARIBOR

DOBRA MISEL!

ZAVARUJEM SI ŽIVLJENJE,
to je: ko pridem v leta, mi naj izplača
banka „Slavija“ kapital, ki mi bo v
gmotno, sedaj pa že v moralno oporo

Domača zavarovalnica:

Jugoslovanska zavarovalna banka
„Slavija“ v Ljubljani
se priporoča za vse vrste zavarovanj

TELEFON ŠT. 2176

Elitni kino Matica

Tel. 2124

Edini zvočni kino v Ljubljani

z najboljšo svetovno zvočno aparaturo

WESTERN ELECTRIC

Dijak prosjak

Popularna Millöckerjeva opereta z H. H. Bollmannom in Jarmilo Novotno v glavnih vlogah

Ljubavni ekspres

Izvrstna šaloigra s temperamentno Dinno Grallo v gl. vlogi

Veličanstvo ljubezen

Najlepši film te sezone. Film ljubavnega čara. Käthe v. Magy in Franc Lederer

Moja žena — Tvoja žena

Sijajna veseloigra Ufe z Liliano Harvey in Willyjem Fritschom v glavnih vlogah

Kralj jazza

Monstrefilm s Paulom Withemanom — kraljem jazz-muzike

Velika atrakcija

Velefilm s slovitim Richardom Tauberjem v gl. vlogi

Gospodična tajnica

Najzabavnejša veseloigra te sezone. V glavni vlogi Renate Müller in Hermann Thimig

Pri treh mladenkah

Krasen film po znameniti popularni Schubertovi opereti V gl. vlogah Gretl Theimer, Lucie Englisch in komorni pevec Jöken

Bratje Karamazovi

Velefilm po slovitom romanu Dostojevskega. V glavnih vlogah Fritz Kortner in Ana Sten

Naneta

Filmska opereta pravljirnega razkošja, lepote plesa, muzike in opajajočega petja